

23. AARG. N° 20

REDIGERET AF C. M. CHRISTENSEN

16. OKTOBER 1923

FORSKELLIGT

Vore Værksteder har sikkert meget at bestille, saa meget, at en Del af de Arbejder, der gaar ud derfra, ikke er saaledes, som det skal være. Ved Forhandling med Maskindirektøren lykkedes det i sin Tid Organisationen at faa gennemført en vis Normalisering af Maskinerne, en Normalisering der kom ind under Begrebet Vel-færdsforanstaltninger, men som i Virkeligheden for adskilligt, der gik herunder, havde sin store Betydning for Statsbanerne, idet der samtidig gennemførtes en Ordning af Værktøj m. m., som haade betød Tidsbesparing i paakommende Tilfælde, men ogsaa var af økonomisk Betydning.

Med den gennemførte Ordning af Vel-færdsforanstaltningerne paa Lokomotiverne er Lokomotivmændene i det store og hele godt tilfreds, det samme kan ikke siges om alle Enkelthederne. Vi skal saaledes nævne et meget uheldigt Forhold. Der hører som bekendt et vist Antal Nøgler til hver Maskine, og disse følger ogsaa med, naar Maskinen gaar ud af Værkstedet, men hvorledes er Nøglerne? Det er jo klart, at der ikke var et Menneske, der anede, at det skulde være nødvendigt at gøre opmærksom paa, at naar der til en Maskine var leveret en $\frac{3}{4}$ " Nøgle, at denne da ogsaa skulde kunne anvendes alle Vegne, hvor der fandtes $\frac{3}{4}$ " Møtrik-

ker. Men saaledes er det slet ikke. Vi kan forstaa, at det kan være vanskeligt at faa en Nøgle til at tage en Møtrik, der er fuld af Maling eller tilgroet med Snavs, det er der intet at sige til, men at det ofte hænder, at Nøglerne ikke kan tage de blanke Møtrikker paa Gangtøjet, Stænger og lign., det er dog ganske meningsløst. Lige saa meningsløst er det, at man for at kunne sætte et Vandstandsglas i, først maa file Gabet paa Nøglen større, og her drejer det sig dog ogsaa om blanke Sekskanter. At der her foreligger en Fejl er ganske sikkert, en Fejl, som det forhaabentlig ikke kan være vanskeligt at faa rettet. Enten maa det være enkelte Møtrikker, som ikke er fuldstændig normale, eller ogsaa maa det være Nøglerne, der er tilpassede saa stramt, at den ringeste Forskel paa Møtrikkernes Størrelse bevirker, at man saa at sige staar hjælpeløs, hvis man ude paa Strækningen i en snæver Vending skal arbejde med dem.

Vi skal endvidere henlede Opmærksomheden paa de pressede Nøgler, der findes en Del af paa Maskinerne. Det er muligt, de er billigere i Indkøb, end det koster at fremstille vore sædvanlige smedede gode Nøgler, men det er da ogsaa den eneste Fordel, de har, thi paa Grund af den snævre Plads, der er paa Lokomotiverne, hvor Møtrik sidder ved Siden af Møtrik, og hvor det ofte er en hel Opgave at komme til med en Nøgle; der duer de ikke

paa Grund af Hæfternes Omfang og i det hele Nøglernes klodsede Façon. Det vilde være ønskeligt, om man vilde høre op med at forsyne Lokomotiverne med disse Nøgler og lade os bevare vore gode gamle Nøgler, der saa godt som alle Steder er lettere at komme til med. Vi vil antage, at der af Værkstedsledelsen vil blive taget Hensyn til dette Forhold, som maaske ikke er Værkstedsledelsen bekendt, men det maa dog være Meningen, at de til Maskinerne leverede normale Nøgler ogsaa kan bruges til det Formaal, der er deres Hensigt.

Det er paalagt Lokomotivførerne paa deres Rapport at indberette, naar der paa den Strækning, de befarer, forefindes Ting, som ikke er i den Orden, det skal være. Og Lokomotivføreren skriver pligtskyldigst paa deres Rapport om forskellige Forhold for at faa Fejl rettet, som de paapeger. Og saa venter de, at der bliver taget Hensyn til deres Bemærkninger. Venter! Og Resultatet er i mange Tilfælde det, at Lokomotivføreren ræsonnerer som saa: »det er saamænd lige meget, hvad man skriver, det gaar altsammen i Papirkurven.« Heroverfor har vi altid ment: nej, det skal ikke komme. Tager man ikke Hensyn til Bemærkningen første Gang, saa tager man vel nok Hensyn til den, naar den gentages. — Den Tro har vi haft, men har den ikke mere.

Vi skal, for at belyse dette, nævne følgende lille Eksempel. For en Maaned siden eller saa blev det forskydelige Rør paa Roskilde vestre Vandkran ved Spor 1 opsat efter at have været underkastet en Reparation, men det pudsige ved det forskydelige Rør var det, at det hverken kunde skydes ud eller ind, og hermed var Hensigten med Rørets Anbringelse jo op hævet. En Lokomotivfører, der bemærkede dette, tænkte ved sig selv, det bliver nok rettet, saa meget mere som Portøren, der betjener Kranen, vidste fuld Besked. Imidlertid, der gik nogle Dage, og Lokomotivføreren kom igen, men stadig var

Røret i samme Forfatning; der, hvor det sad, blev det, om man saa halede aldrig saa galt i det. Dette foraarsagede jo, at Toget til Tider maatte trækkes frem eller trykkes, og det var jo ikke Meningen. Lokomotivføreren tænkte saa, at det var bedst at paaføre sin Rapport en Bemærkning om dette Rør. Han ventede, at naar han et Par Dage efter kom igen, saa var den Sag i Orden. Men der gik et Par Uger, og stadig var Røret i den daarlige Forfatning. Saa tænkte vor Lokomotivfører, naar jeg nu skriver om Røret igen, saa skal det nok hjælpe, og Rapporten fik paany en Bemærkning om det famøse Rør. Han ventede, at der nu vilde blive taget fat paa dette »store« Arbejde. Der gik nogle Dage, men der skete intet. Og vor Lokomotivfører gav sig til at spekulere. Sparekommissionen har jo været paa Maskintjenestens Kontor, og nu er der vel sket det, at den Mand, der tager Afskrift af Lokomotivførerrapporterne, er blevet forflyttet til en anden Virksomhed, og af den Grund er der ingen, der faar at vide, at det er galt fat med Røret paa Roskilde Station. Og efter et Par smaa Ugers Forløb fik Rapporten paany en Bemærkning om det formastelige Rør.

Og nu venter Lokomotivføreren paa, at det utrolige skal ske, at man skal tage Hensyn til hans Meddelelser.

Som vi sagde før, har vi haft den Tro, at det uden synderligt Besvær kunde lade sig gøre at henlede Opmærksomheden paa et eller andet skævt Forhold og faa det rettet, men vi har ikke Troen mere — og saa bliver man indrulleret i den store Hær, som ser skeptisk op til de Folk, hvis Opgave det er at bringe saadanne Sager i Orden. Det kan ikke være nødvendigt, at der skal hengaa en Maanedstid for at faa en saadan lille og meget nødvendig Reparation foretaget.

STAT OG KOMMUNE

Foredrag i Nationaløkonomisk Forening den 20. Marts 1923.
Af Gustav Philipsen.
(Sluttet).

Som ovenberørt var disse saa godt som de eneste Opgaver for det gamle engelske Selfgovernment, men Forholdet genfindes andetsteds. Det er klart, at Kommunalbestyrelsens Virksomhed ved Rigsdagsvalg, dens Deltagelse i Sessioner, Forligskommissioner, ved Nævningeudtagelsen, i Kirkestyret o. s. v. er af denne Art; men i de fleste Lande betragtes al Politivæsen, Brand-, Bygnings- og Sundhedsvæsen paa samme Sæt. Det skulde synes indlysende, at naar dette er saa, burde Staten bære Udgifterne ved den stedlige Løsning af Statsopgaverne. — Ogsaa om Skolens Stilling er Opfattelserne delte; i U. S. er Skolevæsenet saaledes rent statslig Opgave. Landevejene overførtes i 1867 til Amts- og Sognekommunerne, resp. Bykommunerne; Automobildriften rejser Spørgsmaalet om at gøre Skridtet tilbage igen.

Jeg maa imidlertid fremhæve de betænkelige Sider ved i alt for høj Grad at paakalde Statens finansielle Støtte. Staten kan ikke og vil ikke yde denne uden at føre et indgaaende Tilsyn med de paagældende Institutioner, hvad der i et virkelystent Departements Haand betegner et dybt Indgreb i det kommunale Selvstyre. Og da omvendt Staten kun kan kræve en vis Minimumsstandard, bliver Statsstøtten let i større og fremskredne Kommuner en Hemsko paa Udviklingen. Jeg peger paa det danske Undervisningsministeriums indgribende og nærgaaende Kontrol med den kommunale Folkeskole, dens ydre Indretninger, Lærertilskudene, Undervisningsplan, Faginspektion o. s. v., ofte stillende Krav udover Kommunens Ydeevne.

Noget lignende gælder m. H. t. Tilskud til ubetinget kommunale Opgaver, f. Eks. Forsørgelsesinstitutioner. Ganske vist vil den nyere sociale Lovgivning, der sætter faste Ydelser i Stedet for Hjælp efter Skøn, fjerne en Del af Betænkelighederne; men saa er vi jo til Gengæld i fuldkommen Strid med Aanden i moderne Samfundslovgivning, blevet lyksaliggjort med de kommunale Hjelpekasser, der yderligere ved Hjælp af Indenrigsministeriets Fortolkningsskud virker som en kræftagtig Dannelses paa hele den majsommelige tilvejebragte Retsorden, og tillige er vel egnet til at undergrave Kommunens finansielle Grundlag. En Forøgelse af Statstilskud og i Følge hermed skridende yderligere Pres fra Statsstyrets Side, vilde ikke være nogen Lykke.

Paa det direkte Statstilskud til Kommu-

nerne almindelige Fornødenheder spilder jeg ikke et Ord. Der lader sig intet sige til dets Gunst, bortset fra enkeltstaaende, forhaabenlig enkeltstaaende Nødstilfælde.

Nej til Staten skal Kommunerne ikke sætte deres Lid. Da det romerske Kejserriges nødstedte Kommuner paakaldte Autokrators Støtte, gav de sig med det samme ind under hans Formynderskab; det var fra den Dag af ude med Selvstyret. En indre Nødvendighed vil medføre lignende Konsekvenser i vore Dage. Kommunerne maa søge at klare sig selv.

Kommunerne har to Hovedindtægtskilder: Skatterne og Formueindtægterne.

Med Hensyn til Skatterne stiller jeg to reaktionære Sætninger i Spidsen. Alle Skatter er Onder, nødvendige Onder, men Onder. Der er en eneste Undtagelse nemlig Rangskatten, den betaler Yderne med Glæde; det er kun Objektet, der er omtvisteligt. Og endvidere: alle Skatter er uretfærdige; der er ikke én Skat, som man ikke kan holde Protestmøde paa og anføre vægtige Indvendinger imod, i al Fald mod eksorbitante Satser. Jeg kender kun én retfærdig Skat, og det er maaske den mest forhadte af alle, nemlig Bompeng. Intet er retfærdigere end at de, der bruger og slider paa Vejene, betaler for dem; men den trafikhæmmende Opkrævningsform gør dens Opretholdelse umulig. Saa svært er det at have retfærdige Skatter.

Nej vi maa vælge mellem de nødvendige Onder.

Det synes mig, at de danske Købstadskommuner maa sætte sig det Hovedformaal at komme ned med Personskattens Skatte- resp. Ligningsprocent, i alle Tilfælde standse dens yderligere Vækst. Kommunerne vilde med god Grund kunne behøjde Lovgivningsmagten den Maade, hvorpaa de i og for sig rigtige Grundtanker, hvoraf Skattereformen af 1903 udgik, forfuskedes under Gennemførelsen. Den hørende Grundtanke var Miquels i hans præjssiske Reformlovgivning et Tiaar forud, nemlig saa vidt som muligt at forbeholde Personbeskatningen for Statsfinanserne, men omvendt at overlade Ejendomsskatterne til Fyldestgørelse af Kommunernes Behov. Om Begrundelsen er det overflødigt at tale i denne Kreds.

Ved Overførelsen af disse Tanker til Danmark, begyndt under Reetz Thotts Ministerium og fuldendt efter Systemskiftet, kom imidlertid det, man plejer at kalde storpolitiske Momenter, til at gøre sig gældende. Først Ønsket om at drage Opmærksomheden bort fra den Peschke Køedt'ske Toldreform over til Kravet om Ophævelse af de paa Ejendommene hvilende Statsskatter. Formaalet, at lette Kommunernes Stilling ved at overlade dem Ejendomsskatternes Udbytte, krydsedes af Grundejernes Be-

gærlighed efter helt at befries for disse Skatter. En særlig anstødelig Karakter fik denne Aktion, da den besmittedes med den ganske illegitime Nedskrivning og Ophævelse af Tien-debyrden paa hele Samfundets Bekostning.

Her har Staten meget at oprette. Den bør helt give Afkald paa Ejendomsbeskatning, men samtidig ved en ny kommunal Skattelov tvinge Kommunen til at udnytte denne Skattekilde, saaledes at Personskatten træder i anden Række.

Om Formerne for denne Ejendomsbeskatning ønsker jeg ikke at udtale mig nærmere; jeg har ingen dogmatisk Tro eller Vantro. Jeg véd, at der endnu er nogle, for hvem Jordrenteskatten er den store Panacee for al Verdens Daarlighed; jeg mener, at ingen forstandig Mand kan være blind for den berettigede Plads, de Ideer, jeg sigter til, har i et rationelt Ejendomsskattesystem, men at alligevel den praktiske ansvarlige Finansleder i et gammelt europæisk Samfund vanskelig helt vil slippe det prøvede, han besidder, for det store ukendte Eksperiment.

Om Skatterne endnu dette. I Jagten paa nye Skatteobjekter er man ogsaa stødt paa Tanken om en kommunal Formueskat. Maa jeg paa det mest afgjorte advare herimod. Formueskatten er i Statsskattelovene oprindelig ment og udelukkende ment som et Surrogat for en ved den globale Indkomstskat uigennemførlige Sondring i Skattesatserne for Arbejds- og Formueindtægt. Som saadan lader den sig forsvare, naar den er meget lav. Men det har vist sig ved denne som ved den teoretisk uforsvarlige særlige Aktieselskabsbeskatning, at har man først en saadan Skat, har man givet Fanden ÷ Finansministeren hele Haanden. Man drejer Skruen en Omgang efter en anden, det er overmaade nemt. Her er ikke Spørgsmaalet, om man har mere eller mindre Medynk med Kapitalisterne, men om noget langt vigtigere. En høj Formueskat anvendt til det offentlige Samfunds almene Fornødenheder er en Opæden af Substansen, saare fristende i Øjeblikket, men skæbnesvanger for Samfundets Fremtid. Noget lignende gælder om altfor høje Arveafgifter.

Den anden kommunale Hovedindtægtskilde er Udbyttet af Kommunens erhvervsmæssig drevne Aktiver. Det er en udbredt Anskuelse, knæsat i den liberale »Natvægterstat«s Tidsalder, for at tale med Lassalle, at der ganske vist ikke er noget at indvende mod Kommunens finansielle Udnyttelse af sine Grunde gennem Salg, men at det er principielt forkasteligt, at Kommunen hæver et egentligt Udbytte af sine egentlige produktive Virksomheder, Gas, Elektricitet, Sporveje m. v. — forsaa vidt Kommunaldrift overhovedet er legitim — til Fyldestgørelse af

sine almindelige Fornødenheder. Dette er en indirekte Beskatning og som saadan forkastelig. Jeg har stedse haft den modsatte Mening og stedse gjort den gældende. Det synes mig lige omvendt, at Kommunens Jordpolitik principielt maa bunde i Nødvendigheden af at beherske Stadens byplanmæssige Udfoldelse og ikke i Spekulationsformaal, i en maalbevidst Bebyggelsespolitik, ikke i Ønsket om at faa den højst mulige Købesum pr. Kvadratmeter.

Men det andet Spørgsmaal er langt vigtigere. Min Tesis er pro primo, at man ikke kan vrage en Skat, fordi den i Systemet betegnes som indirekte, og pro secundo, at der ved Udbyttet af den kommunale Virksomhed principielt ikke er Tale om Beskatning.

I første Henseende minder jeg om Hovedsætningen, at alle Skatter er Onder, og naar de bliver meget høje, utaalelige Onder. De eksorbitante Indtægtskatter virker direkte knugende paa Erhvervsdriften, de indirekte vil, gennemført med raffineret Konsekvens, hvor som i Byzans eller det gamle spanske Monarki ethvert Udslag af menneskelig Virksomhed, erhvervsmæssig eller forbrugende møder en Skatteblo, der kræver Afgift, skabe en Atmosfære af Ufrihed og Hemmen af Virkelysten, der ender med at kvæle sit Offer. Ser vi ikke en Smule af det samme i Nutidens Frankrig? og dets Kommuner?

Den gode Finansleder maa være Opportunist, bør mediere, saaledes at Byrderne paa intet Punkt føles knugende; efter disse Principper styredes jo ogsaa Danmark under Verdenskrigen.

Men jeg benægter altsaa endvidere, at der her er Tale om Beskatning. Udbyttet f. Eks. af en Gasværksdrift beror paa god teknisk og finansiel Ledelse. Naar f. Eks. Københavns Gasværker i sidste Regnskabsaar har givet et udmærket Udbytte, beror det paa, at man har været heldig med sine Kulindkøb. Havde det modsatte været Tilfældet, vilde man — med Rette eller Urette — have betvivlet Ledelsens Forsvarlighed, det synes da lige haardt nok næsten at betegne det som en Forbrydelse, at Udslaget er gaaet til den modsatte Side.

Mere principielt synes Sagen at ligge saaledes. Med Forudgriben af det gennemførte socialistiske Samfund tilegner det Offentlige sig en vis Forgørelse af det økonomiske Samfunds Arbejde og anvender Udbyttet til Dækning af Udgifterne ved de uproduktive Samfundsfunktioner. Deri er intet at blues over for et renlivet Demokrati, tværtimod. Selvfølgelig vil en kyndig Ledelse ved en imødekommende Prispolitik søge at skabe det bredest mulige Grundlag for Virksomheden, og derfor vil Byraad som Nutidens ogsaa sørge. Faren

ligger som før berørt paa et andet Punkt, at man skulde drive Rovdrift. Men i dette Stykke er de danske Kommuner, belært af Erfaringen, ved at forbedre sig betydeligt. Mod København kan der ingen berettiget Indvending gøres i denne Retning.

Jeg har hidtil dvælet ved Kommunebudgettets Indtægtsside. Om Udgiftssiden var der overmaade meget at sige; den er i Grunden den vigtigste, forsaavidt som dens Højde betinger de Krav, der maa stilles til Indtægterne.

Men dels forbyder den fremrykkede Tid mig at komme dybere ind herpaa, dels er jo dette Emne Genstand for Sparekommissioner i Stat og Kommune, hvorfra Forslag til Nedbringelse af Udgifterne kan forventes og maa afventes.

Kun følgende Bemærkninger kan jeg ikke tilbageholde. Det er som berørt i Begyndelsen almindelig hævdet, at vi er nødt til at sætte vor Lefevod ned, ogsaa Stat og Kommune. Forsaavidt dette alene berører Personernes mest materielle Nydelser, Spise og Drikke, vil dette ogsaa kunne ske uden Skade i Danmark. Men gaar man ud over dette, vil fremtvinge Forringelse af Boligkaar eller Befolkningens Renlighed, Nedsættelse af Kommunens Normalværd med Hensyn til Brolægning, Belysning, Renholdelse o. s. v., vil hver »Nedskæring« med Rette føles som et kulturelt Tilbagekridt. — Forud for sligt vil Opmærksomheden være at rette paa Udryddelse af Overflod i Tjenestemændenes Antal, formaalstienlig Organisation af Kontortjenesten og af Arbejdet i Marken, mindre Stivhed i Personalets Anvendelse, Udryddelse af Begreber som forskudt Arbejdstid o. s. v. Under o. s. v. forstaar jeg ikke Oftertidsarbejdsdagen; den kan bibeholdes og bør bibeholdes, anvendt uden Pedanteri eller Dogmatisme.

Men selv saaledes vil Iudskrænkningen volde Pine og Smerte. Ofte vil man nødes til som Ledestjerne at se hen til Ord, som er sagt for Mussolini, men som jeg ser, at han har ontaget, at hver Centesimo, der udgives overflødig i det offentlige Tjeneste, er et Tyveri fra den skatteydende Befolkning.

Finder man disse Betragtninger gnavne og vrissende? eller vil man maaske sige, at mod Talerens Vilje leder Præmisserne til et pessimistisk Syn paa den moderne Kommunes Fremtid? Maaske. Livet er ikke lutter Lagkage nu-tildags, og man vilde maaske i Øjeblikket have svært ved at finde en lille Dreng, som den, der for en Del Aar siden spurgte sit Onkel: Far, Paradisets Have var det Stat eller Kommune?

Overfor en saadan Pessimisme er der Anledning til at bekende, at det 19de Aarhundredes Bykommune ikke har været nogen Fiasko. Den har nogenlunde vel løst den Kæmpeopgave,

der lagdes paa dens Skuldre, at skabe taalelige ydre Livskaar for den Millionindvandring, der søgte ind til Stæderne. Den har været Arnested for værdifulde sociale Eksperimenter, er derfor blevet Udgangspunktet for Englands Fabiske Socialisme og er efter nogen Tøven ogsaa blevet af væsentlig Betydning for Fastlandsocialismens Udvikling fra Utopi til Virkelighedssang. Har den demokratiske Udvikling sine Steder været plettet af Tilhøjeligheder til at dele Rovet, nu man var kommet til Magten, har den langt oftere vakt Ansvarsfølelse og Retfærdsvilje hos Storstædernes folkevalgte Ledere. — Og fra den rent ideelle Side har den just ved sin demokratiske Udformning skabt Kærlighed til Byen og dens Naturforhold, dens værdifulde Bygninger, dens Historie i Lag, som først gennem det moderne Kommunestyre lærte at forstaa, at der var et Samfund, som ogsaa var deres, med hvilket ogsaa deres Livslykke var nøje forbunden. Og dette har betydet mere end Politi og Husarer til at opretholde Samfundsfreden under de af Verdenskrigen udløste anarkistiske Bølger. For den, der tror paa, at menneskelig Udvikling og Lykkefølelse beror paa en stadig rigere Forgrening af Forholdene Menneskene imellem, vil den moderne Kommune, trods alt, staa som en af de betydningsfuldeste Indsætser i vor sociale Etik.

Den moderne Kommune med sit uendelig brede demokratiske Grundlag og sit fast ubegrænsede Virksomhedsomraade er et Eksperiment. Verdenshistorien aldrig har set Mage til. Det er højst rimeligt, at Eksperimentet mislykkes; der synes mig ikke at være Grund til at bære Nag til den, der i Oprigtighed og ud fra den inderligste Sympati fremhæver Vanskelighederne, gør opmærksom paa de truende Skær.

FRA FÆLLESUDVALGET

BEREGNING AF GODTGØRELSE FOR DOBBELT HUSFØRELSE

Følgende Skrivelse er af Fællesudvalget tilsendt Generaldirektoratet:

Foranlediget ved forskellige Klager fra Organisationernes Medlemmer over, at Statsbatterne ved Ydelsen af Godtgørelse for dobbelt Husførelse regner med en Besparelse i Hjemmet, der er større end den virkelige, og synes at gaa ud fra, at jo dyrere det er at leve paa fremmede Tjenestesteder, destomere kan Tjenestemændene spare i Hjemmet, maa Fællesudvalget formene, at det vilde være rettest, om Besparelsen blev fastsat til generelle Beløb, som

skulle anvendes ved Udfærdigelsen af Regninger over Godtgørelse for dobbelt Husførelse.

Man mener derhos, at Beløbet bør staa i Relation til Dagpengene og passende at kunne sættes til steds at udgøre $\frac{1}{4}$ af fulde Dagpenge (uden Nattillæg) for de forskellige Lønningsklasser.

Idet Fællesudvalget tillader sig at andrage om, at Spørgsmaalet maa blive optaget til velvillig Overvejelse, tillader man sig eventuelt at anmode om mundtlig Forhandling om Sagen.

FRA MEDLEMSKREDSEN

Hr. Redaktør!

Tillad mig Plads for følgende:

Som det maaske er en Del af Lokopersonalet bekendt, skal der i Anledning af Næ—Ringstedbanens Aabning oprettes et Lokodepot i Næ for Strækningskørsel. Der er i den Anledning fra Ms. Lokoførerafdeling stillet Forspørgsel til Hovedbestyrelsen om Maaden, hvorefter eventuelle Pladser vilde blive besat, herpaa er afgivet det i Bladet for 2. September optrykte Svar, at Anciennitetsreglerne maa overholdes, hvilket skal være ensbetydende med, at det vil ske efter Ansøgningens Anciennitet, og ikke efter Ansøgerens Anciennitet, hvilket sidste man absolut maa holde for at være det rigtigste, thi hvor mange har ad Omveje faaet at vide, om der skulde være Depot, det er jo kun et Par Maaneder siden, det er bleven offentlig bekendt, alt øvrigt har kun været at handle efter den saakaldte »Remisesladder«.

Men nu dette Personale, der har været saa forsynlige at handle derefter og søge noget der ikke er, faar sig paa denne Maade en Gevinst, og den ærede Hovedbestyrelse giver den sit Stempel, »Remisesladderens leve«; thi der er et Hul i Anciennitetsreglerne den ikke har haft Øjet aabent for, og vil løbe Panden imod, ved at kræve en anden Ordning ved ovennævnte Besættelse.

Man vil i den Anledning, henstille til Hovedbestyrelsen, at underrette Medlemmerne om den Slags Foretagender saasandt den er gjort bekendt med trufne Beslutninger af den Art, naar Administrationen ikke finder sig foranlediget til at opslaa den Slags nye Pladser, hvorfor skal enkelte Medlemmer, der forstaar at slide Trapper favoriseres?

M. O.

Den ærede Indsender maa absolut holde for, at det skal være Ansøgerens Anciennitet og ikke Ansøgningens, der i det paagældende Tilfælde

skulde være gældende. Det er dog et Spørgsmaal, som først maa afgøres af en kompetent Forsamling. Imidlertid maa H. B. saavel som den ærede Indsender rette sig efter de gældende Anciennitetsregler, indtil det »Hul« er lukket, som H. B. ikke har haft Øjet aabent for, men Hr. M. O. »nu« har opdaget — til al Uheld for ham selv — *bagefter*.

Hr. M. O. bør holde H. B. uden for Remisesladder, thi den har ingen Forbindelse med en Afgørelse i Henhold til gældende Ordre og Bestemmelser. Det havde været ønskeligt om den ærede Indsender, i Stedet for det Opkog af Remisesladder, han her har indsendt, havde behandlet Spørgsmaalet paa en saglig Maade, og til Eks. fremsat Forslag om at faa ændret Anciennitetsregler paa det Punkt, saaledes at Pladserne besættes efter Opslag.

Red.

NORSK LOKOMOTIVMANDS FORBUND

Hovedbanens og Kristiania Distrikts Lokomotivpersonales Forening fejrer den 27. Oktober 1923 30 Aars Jubilæum.

Vor norske Broderorganisation fejrer Dagen ved en Festlighed, ved hvilken bl. a. den fra Kongressen her i København forrige Aar kendte Lokomotivmand Axel Bøhler vil synge. Endvidere finder der Afsløring af en Fane Sted.

Vi benytter Lejligheden til at ønske vor norske Broderorganisation til Lykke med en Tak for godt Samarbejde i den forløbne Tid og med Ønsket om Held og Fremgang i den kommende Tid.

JERNBANETIDENDES 25 AARS JUBILÆUM

»Jernbanetidende« fejrede den 1. Oktober 25 Aarsdagen for Udsendelsen af Bladets første Nummer med Udsendelse af et meget stort, smukt udstyret Jubilæumsnummer. Som Bilag medfulgte et Aftryk af Bladets første Nummer, der bedre end noget andet vidnede om den Udvikling, Bladet i Aarenes Løb har været Genstand for.

I Dagens Løb indgik til Kontoret en Masse Lykønskninger.

Om Aftenen afholdtes en særdeles vellykket Festlighed, ved hvilken bl. a. Bladets tidligere og nuværende Redaktører, Ekspeditører, Tryk-

kere og andre til Bladet knyttede Tillidsmænd var til Stede, endvidere Forbundets Hovedbestyrelse. Af særlige Gæster skal vi nævne Jernbanetatens, Fagpresses Redaktører, Formanden for Foreningen af Blade og Tidsskrifter, Red. Hermann Jensen m. fl.

FORENINGENS KONTOR

Dansk Lokomotivmands Forenings Kontor er fra 15. Oktober flyttet til **Ny Vestergade Nr. 7 3, København B.** Foreningens Telefonnummer er samtidig forandret til **Central 14 613.**

TIL ANNONCØRERNE

Fra 15. Oktober er „Dansk Lokomotiv Tidende“s Annonceexpedition flyttet fra Vodroffvej 3 b til **Ny Vestergade Nr. 7 3, København B.**, hvortil alle Henvendelser angaaende Annoncer bedes rettet.

Samtidig er Telefonnummeret forandret til **Central 14 613.**

25 AARS JUBILÆUM

Den 1. November 1923 kan Lokomotivførerne *H. C. Hansen*, Krusesvej 12 b, *J. C. Borgeisen*, Lygtebakken 3, Korsør, og *H. L. E. Ohlsen*, Finsensgade 12, Sønderborg, fejre 25 Aarsdagen for deres Ansættelse som Lokomotivmænd.

DE SJÆLLANDSKE STATS BANERS LOKOMOTIVPERSONALES PRIVATE ENKE- UNDERSTØTTELSES-KASSE

REGNSKABSOVERSIGT OG BERETNING
FOR AARET 1922—23.

INDTÆGT.

Kassebeholdning d. 1. Aug. 22, inde- staaende i »Bikuben«	9 517. 76
Kontingenter og Indskud	5 577. 00
Renter	3 798. 48
Udtrukken Obligation	2 000. 00
Kr.	20 893. 24

UDGIFT.

Understøttelser	6 462. 50
Porto	106. 15
For Afdrag af Kontingent	165. 63
Tryksager	39. 00
Konvolutter, Postanvisninger og en Postkvitteringsbog	7. 25
Leje af en Bankboks	5. 00
Køb af 14 000 Kr. 4 $\frac{1}{2}$ pCt. Østift.	
Kreditf. Oblg. 11. Serie à 88 $\frac{1}{2}$...	12 390. 00
Kurtage og Renter	22. 89
Indskrivning af Obligationer	1. 60
Kassebeholdning d. 31. Juli 23, inde- staaende i »Bikuben«	1 693. 22
Kr.	20 893. 24

Enkekassens rentebærende Formue udgjorde den 1. August 1922 102 517 Kr. 76 Øre og den 31. Juli 1923 106 693 Kr. 22 Øre.

STATUS DEN 31. JULI 1923

AKTIVER.

Obligationer:

Kr. 10 000 3 $\frac{1}{2}$ pCt. Østf. Kreditf. Oblg. 6. Serie à 82 $\frac{1}{2}$	8 250. 00
Kr. 59 000 3 $\frac{1}{2}$ pCt. Østf. Kreditf. Oblg. 7. Serie à 72 $\frac{3}{4}$	42 922. 50
Kr. 5 000 4 pCt. Østf. Kreditf. Oblg. 10. Serie à 84 $\frac{1}{2}$	4 225. 00
Kr. 17 000 4 $\frac{1}{2}$ pCt. Østf. Kredit. Oblg. 7. Serie à 86 $\frac{3}{4}$	14 747. 50
Kr. 14 000 4 $\frac{1}{2}$ pCt. Østf. Kreditf. Oblg. 11. Serie à 86 $\frac{1}{4}$	12 075. 00
Indestaaende i »Bikuben«	1 693. 22
Kr.	83 913. 22

PASSIVER.

Enkekassens Formue	83 913. 22
Kr.	83 913. 22

Den 1. August 1922 var Medlemsantallet 461 og den 31. Juli 1923: 465.

Der er i Aarets Løb indmeldt 8 ny Medlemmer, 3 Medlemmer er døde, og 1 Medlem udmeldt paa Grund af Hustruens Død.

Ved Aarets Begyndelse ydedes der Understøttelse til 54 Enker og ved Aarets Slutning til 55 Enker.

Regnskabet revideret og befundet rigtigt. Værdipapirer og Sparekassebog eftersat og fundet i Orden.

København, den 16. August 1923.

A. C. Kirkensgaard,
Kasserer.

A. Østerberg,
Revisor.

T. Christensen,
Revisor.

Efter de foretagne Nyvalg bestaar Bestyrelsen af følgende:

Axel Madsen, Lokomotivfører, Gb., Sofievej 13, Telef. Nora 3521 x, J. Boyesen, Lokomotivfyrbøder, Gb., Hørdumsgade 7, Telef. Sydhavn 23 x, N. Sørensen, Lokomotivfører, Gb., Strindbergsvej 44.

Efter 9 Aars Arbejde som Kasserer for Enkekassen, ønskede Lokomotivmester A. C. Kirkensgaard ikke Genvalg til Bestyrelsen, vi bringer ham vor bedste Tak for de mange Aar, han har virket til Gavn for Enkekassen.

P. B. V.
Axel Madsen,
Formand.

35 KNOB MED 90,000 H.K. PAA 7500 TONS

har den amerikanske Krydser *Omaha* naaet paa en seks Timers Prøvetur, hvad der vist foreløbig er en Rekord. Den maa nærmest regnes for en stor Jager, da Forholdet mellem Længde og Bredde er som 10 til 1. Maskineriet omfatter 4 Westinghouse Dampmaskiner med den i Overskriften nævnte enorme Hestkraft, som aldrig tidligere har været anbragt indenfor saa lille et Rum; til Sammenligning tjener, at *Majestic*, Verdens største Skib har 100,000 H. K., men til Gengæld er ni Gange større end den her nævnte Krydser.

Til almindelig Krydsfart paa 12—15 Knob er et Par Tusind Hestkraft mere end tilstrækkelig, og hertil anvendes fire smaa Turbiner, som kan tilkobles Skrueakserne, naar man ikke vil lade de store løbe med saa lille Brøkdelen af deres Ydeevne.

FIBERBEKLÆDNING AF SKIBSDÆK

En amerikansk Skotøjsfabrik har kastet sig over Fremstilling af Fiberplader til Dæksklædning som Biprodukt. Pladerne laves af en Blanding af Læderaffald og Asfalt, det første i en noget imprægneret Stand. Det paalægges i aflange Plader over enhver som helst Overflade, og er klar til Brug straks, enten som Underlag eller som Sliddæk, og den største Fordel er, at det klæber fast til og standser Staalets Tæring. Til Overdæk kan derefter anvendes Træ, Linoleum eller Korkblandinger. Fiberbeklædningen giver en lydløs og ikke fedtet Overflade.

En Række Prøver, der strakte sig over tre Aar, har vist dets Modstandsdygtighed overfor svær Trafik, Varmepåvirkning, almindelig Slid m. m. Prøver af Pladerne har i to Minutter været udsat for Flammen fra en Autogenblæser uden at antændes, og der fjernedes kun 6 mm i Dybden. I Tørrerum har det været udsat for en konstant Ophedning uden at ødelægges. Som Hovedegenskaber maa fremhæves dets Mangel paa Varmedledningsevne, Udvidelse og Sammentrækning; det krøller eller kryber ikke op i Kanterne, er vandtæt, hygiejnisk og har en lang Levetid.

SANDBLÆST TIL RENSNING AF KEDELRØR

anvendes i den senere Tid en Del i Tyskland, og Værktøjet bestaar af en Længde Rør, med en Tud af særlig Form, der sættes i Forbindelse med en Trykluftbeholder. Ved Ejektorvirkning slynges Sandet mod det med Kedelsten dækkede Rør, og skal efter Sigende, uden Beskadigelse af nogen Art paa selve Metallet, kunne polere dette rent for Sten og Salt. Luftens Tryk behøver kun at være 2 kg/cm².

SIKKERHEDSAPPARAT TIL TRANSFORMATORER

I Tyskland er der fremkommet et Apparat, der melder naar Temperaturen i Transformatorer nærme sig Maksimumsgænsen, saaledes at det bliver muligt at undgaa Overbelastning, og den dermed følgende Beskadigelse.

Apparatet bestaar af et lukket Rør, i hvilket der er anbragt en Metalstang, der, ved Hjælp af en leetsmeltelig Metallegering, er faststøbt i den nederste lukkede Ende, der naar et Stykke ud af Røret, er forsynet med en Plade under hvilken der er anbragt en Spiralfjeder, som løfter Stangen saa snart denne ikke længer fastholdes i Rørets Bund, altsaa naar Metallet smelter; der sluttes paa denne Maade Kontakt til en Alarmskasse.

Efter at Apparatet har været i Funktion, lader det sig atter bringe i Orden, idet Røret kan skrues af Transformatoren, og den lukkede Ende af dette dyppes i kogende Vand. Herefter bringes Metallet til at smelte, og Stangen trykkes igen ned i dette, og holdes der indtil Metallet atter er afkølet og størknet.

Dette Apparat overgaar de hidtil anvendte Kontakttermometre saavel i Sikkerhed som Holdbarhed, og Indstilling efter de forskellige Udløsningstemperaturer lader sig let foretage ved at ændre lidt paa den leetsmeltelige Metallegering.

OMBYGNING AF KRIGSSKIBE TIL HANDELSFARTØJER

Efter Krigen har man ombygget de udrangerede Krigsfartøjer til Fragtbaade. — Herhjemme kender vi jo den gamle Kanonbaad Falsters Ombygning til Sandpumper — og navnlig har man i Tyskland været langt ude paa dette Omraade, idet man, nogle Gange med Held, har ombygget selv Panøerskibe til Fragtbaade.

Den ejendommeligste Forandring, der er foretaget, er dog vist en Ombygning Germania Værftet i Kiel har udført til Hugo Stinnes i Hamborg, idet der her er anvendt Inderskrogel fra to Undervandsbaade, anbragt paa Siden af hinanden og forsynet med For- og Agterskib og de nødvendige Dækshuse m. m.

Fartøjet skal anvendes som Olie-tankskib, og det flydende Brændstof fyldes i de gamle Undervandskrog og Rummet over disse. Lasten bliver 3000 Tons. Maskineriet bestaar af to Augsburg-Nürnberg Dieselmotorer paa tilsammen 700 H. K.

TAKSIGELSE

For al venlig Deltagelse under min Mands Sygdom og ved hans Begravelse takkes hjerteligst.

Pouline Pagh Rasmussen, Korsør.

BYTNING

En Lokomotivfyrbøder i Slagelse ønsker Bytning med en Kollega i København eller Odense. Bytning af Løjlighed skal helst samtidig finde Sted. Eventuel Billet bedes indlagt paa Bladets Kontor i Løbet af 14 Dage. Bill. mrkt. Slagelse.

STATSBANEPERSONAKETS BIBLIOTEKER.

NVE BØGER

Sjæll.	Jyll	
Falst.	Fyn	
12227		Nilsson, M.: Olympien.
12230	10685	Rosenkrantz, P.: Elskerinde.
12237	10717	Meyn, N.: Verdens-Virtuosen.
12238	10718	Vollquartz, I.: Et Bud fra Him-melen.
12243		Olsen, Chr.: Fra Nordvestsjæl-land.
12244	10693	Bramsen, A.: Vejledning til Selvhelbredelse.
12246		Ottesen, Louise: Danske Folke-dragter.
12247	10689	Andersen, Nexø: Mod Dagnin-gen.
12248	10710	London, Jack: Glødernes Ø.
12250	10720	Anker Larsen: De Visers Sten.

12251	10739	Kattrup, J.: Det yderste Hav.
12252	10726	Birke, Louise: Kirsten Kokkes Historie.
12253	10691	Barfod, Th.: Drømmen om den blaa Sommerfugl.
12254	10719	Vollquartz, I.: Hjerternes Prøve.
12255	10704	Kielgast, Ellinor: Perlehals-baandet.
12163	10709	Locke: Hun tilgav ham.
12256	10715	Thomsen, Axel: Det skjulte An-sigt.
12258a	10714a	Rolland, Romain: Den fortryl-lende Sjæl.
11268c	9704c	Barfod, H. P. B.: Minder fra grundtvigske Hjem III.
12259	10713	Oppenheim: Paa Liv og Død.
12265	10729	Bruun, Anette: Lene bliver skinsyg.
12266	10770	Leinberg, E.: Da Ulla hjalp til.
12271	10724	Berner, Britta: Fru Dommer Splint.
12273	7843	Andersen, Nexø: Ditte Menne-skebarn (Samlet Udgave).
12275	10764	Buchholtz, Johs.: De smaa Pile.
12276	10771	Henningsen, Agnes: Barnets Magt.
12277	10781	Poulsen, Frederik: Et Midas-Døgn gik over Landet.
12278	10703	Hesse, Hermann: Demian.
12282	10707	Korch, Morten: Bent Billes Løfte.
12296	10785	Strang: Skovens Sønner.
12297	10777	Meyn, Niels: Den gaadefulde Ø.
12299	10747	Løkken, T. Olsen: Klavs Bjerg og Bodil.
12301	10766	Gejlager: Sagnet gaar.
12303a	10773a	Jørgensen, Johs.: Jorsalafærd. I Bind.

RETTELSE TIL ADRESSEFORTEGNELSEN

Lokomotivførererafdelinger.

Masnedsund. Formandens Navn og Adresse rettes til: C. Andreasen, Villa Bøjen, Masned-sund.

Lokomotivfyrbøderafdelinger.

Sønderborg. Formandens Navn og Adresse rettes til: G. A. Jensen, Dybbølsgade 17 A.

TIL MEDLEMSLISTEN

Overført fra D. S. og M. F. til D. L. F.

Fra 1. September 1923. Lokfrb. Asp. S. Jessen, Aarhus.

Fra 1. Oktober 1923. Lokfrb. Asp. H. M. Madsen, Aarhus.

Udnævnelse.

Lokomotivfyrbøder J. V. S. Endersen, Kbhavns Godsbanegaard, til Lokomotivfører i Lunderskov fra 1—10—23 (min. Udn.).

Haandværker C. Pedersen, Tønder, til Lokomotivfyrbøder i Tinglev fra 1—10—23.

Forflyttelse fra 1—10—23.

Lokomotivfører A. J. Grosen, Brande, efter Ansøgning til Aarhus H.

Lokomotivfører M. Rasmussen, Lunderskov, efter Ansøgning til Brande.

Lokomotivfyrbøder S. K. R. N. Thomsen, Gjedser, efter Ansøgning til Kbhavns Godshg. Lokomotivfyrbøder K. R. Hansen, Herning, efter Ansøgning til Gedser.

Lokomotivfører M. N. Pedersen, Tinglev, efter Ansøgning til Herning.

Nærværende Nummer er afleveret paa Avispostkontoret den 19. Oktbr.

Bemærk • Kiærs • Klæder

HABIT
35 KR.

20 Skindergade 20

HABIT
35 KR.

FORLANG URBAN ØL I NORDJYLLAND

Amk. Gummivare
Industri Vestergade 3 Kbhvn. B.
Modersprojer, Sanitets- & Sygeplejeartikler
Ill. Prisliste mod 30 Øre i Primær.
DISKRET EKSPEDITION • Telf. Byen 4195
Jernbanemænd 10 pCt. Rabat

Th. Styrmer

Fuldstændig Herreekviperung
Gaskompagniets Ejendom
Gl. Kongevej 120
Telefon Central 7607
Jernbanefunktionærer 8 pCt. Rabat

C. B. Møller & Co.s BØRS CIGAR

der faas over hele Landet, er
fabrikeret af de fineste Tobakker

Det er den bedste 15 Øres Cigar

STOP!!
i Frederiksborggade 12te
Konfektions- og Pelsvarelagere
(ved Nørreport)
PAA RATEBETALING
leveres alt
Damekonfektion, Pelsvarer & Kjoler
Lille Udbetaling — Rentefrit

L. P. Aistrup leve-

rer Søgræsmøbl., Divaner, Tæpper,
Spisest., Sovevær., Børne-,
Ungpige- og Bondemøbler
Ratebetaling
TORVEGADE 20
Sporvognsline: 2—9—19

Tandlæge Frk. Sørensen

69, Istedgade 69.

Konsultation fra 10-7. Tlf. Vest. 905x.
Ældre Tænder om sættes billigt, Plom-
bering og Tandudtrækning, Moderate
Priser. — Bedøvelse hver Dag Kl. 2.
Reparation udføres paa faa Timer.
Jernbanefunktionærer indrømmes 5 pCt. Rabat.

Husk! Kaffee- og Konfekturforretningen Falken

Falkonerallé 19

Altid friskbrændt Kaffe. :: Moderate Priser.

TRICOTAGEFABRIKEN „ABEL“

ABEL KATRINESGADE 22

Alt i Trikotage direkte fra Fabrik — — Jernbanefunktionærer 5 pCt.
O. KNUDSEN

Charles Christiansen, Flensborggade 61.

Telef. Vester 6359 y. I. Kl. Bageri og Konditori. Telef. Vester 6359 y.

Vesterbros Vinimport Absalonsgade 34

Tlf. Vester 452 x

Tlf. Vester 452 x

Legetøj og Lædervarer. i stort Udvalg

forefindes i

Basaren, Vesterbrogade 39.

Cigarforretningen, Vesterbrogade 9 A, (ved den gamle Bræddehylte)

Redaktion: Vesterbrogade 98 a², København B.
Tlf. Vester 8173 eller Vester 8113.

Udgaar 2 Gange maanedlig.

Abonnementspris: 6 Kr. aarlig.
Tegnes paa alle Postkontorer i Skandinavien.

Annonce-Expedition

Ny Vestergade 7³, København B.

Telefon Central 14613.

Kontortid Kl. 10—4.